

ዘቤታዊ መጥቆሳት ጥቅዓት ብዛዕባ ዝኾኑ ሰባት መሰልን ብመርዓ ምኽንያት ብዛዕባ ዝርከብ ናይ ነባርነት ሺዛ ዝርዝር ሓበሬታ ዕላማ

ብነባርነት ሺዛ ናብ ኣሜሪካ ሃገር ዝጎዓዙ መብዛሕትኦም ሰባት ንጥቕዓት ተቃላዕቲ ዝኾኑ ቋንቋ ኢንግሊሽ ብዘይምኽኣሎም፣ ካብ ቤተሰብ ከምኡውን ፈተውቲ ተፈልዮም ዝነብሩ ብምኽኖም ከምኡውን ናይ ኣሜሪካ ሕግታት ብብቁዕ ኩነታት ብዘይምፍላጦም እዩ። ካብዚ ዝተላዕለ ናይ ነባርነት ሺዛ ኣመልኮትቲ ኣብ ውሽጢ ገዛ ዝበጽሑም መጥቆሳቲ ንግራስ ንምሕባር ኮነ ዝኾነ ዓይነት ሓገዝ ንምሕታት ኣይደፍሩን። እዚ ድማ መብዛሕትኦም ተጠቓሶቲ ተጎዳእቲ ኣብ ዝኾኑሉ ርክብ ከም ዝጸንሑ ይገብሮም።

እዚ በራሪ ወረቀት ዘቤታዊ ዓመጽ እንታይ ከም ዝኾነን ብሕገ ኣሜሪካ ብዛዕባ ዘለዉ መሰላት ሓበሬታ ይህበም። እዚ ድማ ኣብ ዓለም ለኽ ናይ መርዓ ኣራኻቢ መተሓዳደሪ ሕገ መሰረት ናይ ኣሜሪካ መንግስቲ ብመርዓ ወይ ብመርዓ ምኽንያት ናይ ነባርነት ሺዛ ንዝረኽቡ ናይ ወጻኢ ዜጋ ኣመልኮትቲ ብሕገ ኣሜሪካ ብዛዕባ ዘለዎም መሰል ከምኡውን ኣሜሪካዊ ሕጹዮም/በዓልቤቶም ምስ ዘቤታዊ መጥቆሳቲ ወይ ካልኣት ገበናት ብዝተተሓሓዙ ዘለዎም ታሪኽ ዝምልከት ሓበሬታ ምሃብ ስለዘለዎ እዩ። ናይዚ ዋና ዕላማ ናይ ሕጹይነት ወይ ናይ መርዓ ናይ ነባርነት ሕቶ ተጠቐምቲ ስለዝተሓልፍዎ ኪደት ሺዛ ኣብ ውሽጢ ርክብ ጉድኣት እንተድኣበጺሕዎም ከመይ ጌሮም ሓገዝ ከም ዝረኽቡ ትክክለኛ ሓበሬታ ምሃብ እዩ።

ዘበታዊ ጥቕዓት እንታይ እዩ?

ሰብኣይ ወይ ሰበይቲ ወይ ዓርኪ ብካልእ መሓዛ ጸርፊ ወይ ኣካላዊ መጥቆሳቲ ዘብጽሑ እንተድኣኮይኑ ዘቤታዊ ጥቕዓት ይበሃል። እዚ ድማ ዝኾነ ዓይነት ኣካላዊ ጉድኣት፣ ብዘይፍቃድ ዝፍጸም ስጋዊ ርክብ፣ ብምግላል ወይ

ብምፍርራሕ ብስምዒት ዝግበር ጽዕንቶ፣ ምስ ገንዘብ ዝተተሓሓዘ ወይ ናይ ነባርነት ሺዛ ዝምልከት ጸርፊ ከምኡውን መፈራርሒ ኩሉ የጠቓልል።

መብዛሕትኡ ዘቤታዊ መጥቆሳቲ ዝፍጸሙ ብኣውዳት ኮይኑ ተጠቓሶቲ ውን ኣዋልድን ህጻናትን እዮም። ነገር ግን ዘቤታዊ ጥቕዓት ኣብ ልዕሊ ኣውዳት ክበጽሑ ይኽእል እዩ። ፡ ዘቤታዊ ጥቕዓት ጾታዊ ትንኮሳ፣ ኣብ ህጻናት ዝበጽሑ ብዝበዘ ከምኡውን ካልኣት ዓይነት ጥቕዓታት ይውስኹ።

ጾታዊ ትንኮሳ ማለት ዝኾነ ዓይነት ብዘይፍቃድ ብሰብኣይ/ሰበይቲ ወይ ብካልእ ሰብ ዝበጽሑ ጾታዊ ተግባር እዩ። ኣብ ልዕሊ ህጻናት ዝበጽሑ ብዝበዘ ወይ ጉድኣት እዘመ ዝስዕቡ የጠቓልል።

- ሃንደበታዊ ዝኾነ ሓይጋ ከይወሰኸ ካብ ግቡእ ንላዕሊ ህጻናትን ብምቅጻዕ ወይ ብካልኣት ምኽንያታት ኣብ ልዕሊ ህጻናት ዝበጽሑ ኣካላዊ ጉድኣት
- ግቡእ ናይ መግቢ፣ መጠቓለሊ፣ ናይ ሕክምና ከምኡውን ቁጽጽር ክንክን ዘይምሃብ
- ጾታዊ መጥቆሳቲ
- ብምፍርራሕ ከምኡውን ኣድላይ ፍቅርን ክንክንን ብምኽላእ ዝፍጠር ስምዒት ከምኡውን ጽዕንቶ

ብዝኾነ ኩነታት ዘቤታዊ መጥቆሳቲ፣ ጾታዊ ትንኮሳ ከምኡውን ኣብ ልዕሊ ህጻናት መጥቆሳቲ ምብጻሕ ብሕገ ኣሜሪካ ዝተኸልከለ ተግባር እዩ። ዝኾነ ኣብ ኣሜሪካ ዘሎ ሰብ ዘርእ፣ ሕብረ፣ ሃይማኖት፣ ጾታ፣ ዕድመ፣ ብሄር ወይ ናይ ነባርነት ኩነታ ከይኣገዶ ካብ መጥቆሳቲ ናይ ምሕላው ናይ ሕገ ከለላ ኣለዎ። ዝኾነ ዘቤታዊ መጥቆሳቲ ተጎዳኢ ዝኾነ ሰብ ናይ ነባርነት ሺዛ ወይ ናይ ዜግነት ሕቶ

ኣመልኮቲ ምኽን ከይኣገዶ ኣድላይ ሓገዝ ክረክብ ይኽእል።

ናይ ነባርነት ምልክታ ኣቅሪቡ ዘቤታ መጥቆሳቲ ተጎዳኢ ዝኾነ ሰብ ንነባሪ ዝገብር ከለላ ሕገ ንምርካብ ብቐዕ እዩ።

ዘቤታዊ ጥቕዓት ዝበጽሑም እንተድኣኮይኑ ኣጃኹም! እዚ በራሪ ወረቀት ዝተዳለወ ኣድላይ ሓገዝ ከመይ ጌሮም ክረኽቡ ከም ዝኽእሉ ከምኡውን ኣብቲ ጉዳይ ብሕገ ኣሜሪካ ብዛዕባ ዘለዎም መሰል ንምብርህራህ እዩ።

ተጎዳእቲ ዘቤታዊ ጥቕዓት ኣብ ኣሜሪካ ሃገር ዘለዎም ሕጋዊ መሰላት እንታይ እዮም?

ዝኾነ ይኹን ኣብ ሃገረ ኣሜሪካ ዝርከብ ሰብ ናይ ነባርነት ወይ ናይ ዜግነት ኩነታት ከይገደበም ብፍትሃብሄር ከምኡውን ገበነኛ መቅጽዒ ሕገ ዝተቀመጡ መሰረታውያን ናይ ሕገ ሓለዋታት ይግበረሎም። ብተወሰኹ ናይ ቤተሰብ ጉዳያት ብዝምልከቱ ሕግታት ዝስዕቡ መሰላት ይህልዎም።

- ንዕኡም ኮነ ንደቆም ናይ ሕገ ከለላ (ሓለዋ) ናይ ምርካብ
- ናይ በዓል ቤቶም ፍቃድ ከየድለዩ ሕጋዊ ፍትሕ ወይ መፍልላይ ናይ ምፍጻም
- ኣብ ግዜ ሓዳር ዝፈረዩ ዝተወሰኑ ንብረታት ብሓባር ናይ ምጥቓም (ኣብ ግዜ ፍትሕ ኣብያተ ፍርዲ ብእኡም ከምኡውን በዓልቤቶም ናይ ንብረትን ገንዘብን ክፍፍል ከግበር ይውስኑ።)
- ቆልዑ ናይ ምዕባይ ከምኡውን ናይ ገንዘብ ድጋፍ ናይ ምርካብ (ካብ 21 ዓመት ንላዕሊ ዝኾኑ ቆልዑ ዘለዎም ወለዲ ሓቢሮም

ንዘይነብሩ ቆልዑ ድጋፍ ንክገብሩ ትጽቢት ይግበረሎም)

እዚ ዝመስል ናይ ቤተሰብ ሕግታት ዝህበም መሰልን ግዴታን ብዝበለጸ ንምርዳእ ካብ ሕቶ ነባርነት ኣመልከትቲ ብሕገ ቤተሰብ ዝሰርሑ ጠባቢታት የማኽሩ፡

ዝኾነ ናይ ገበን ተግባር ዝተፈጸመሉ ሰብ ናይ ነባርነት ወይ ናይ ዜግነት ኩነታት ከይገደቦም ጠባቢታት ናይ ምርከብ መሰል ኣለዎ። ንሳቶም ወይ ውላዶም ኣብ ውሽጢ ሓደጋ እንተድኣሃልዮም 911 ንፖሊስ ይደውሉ። ሕጹዮም ወይ በዓልቤቶም ወይ ካልእ ሰብ ናይ ገበን ተግባር ክፍጽሙ እንተድኣተጠርጢሮም ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ክውዕሉ ይኽእሉ። ዝኾነ ዓይነት ዝበጸሑም መጥቓዕቲ ከምኡውን ኣካላዊ ጉድኣት ግዚኡ ዝሓለፈ ዋላ እንተኾነ ንፖሊስ ክትሕብሩ ኣለኩም። ዝኾነ ሰብ ናይ ነባርነት ወይ ናይ ዜግነት ኩነታት ከይገደቦ ናይ ገበን ፍጻሜ ንፖሊስ ክትሕብሩ (ሪፖርት ምግባር) ይኽእል።

ብተመሳሳሊ መልክዑ ዘቤታዊ ጥቕዓት ተጎዳኢ ካብ ዝኾኑ ናይ ሓለዋ ትእዛዝ ክወሃቦም ንቤት ፍርዲ ምምልካት ይኽእሉ። ብቤት ፍርዲ ዝተዋህበ ናይ ሓለዋ ወይ ናይ ክልከላ ትእዛዝ ጉድኣት ዘብጸሑም ግለሰብ ከይትድውሉሎም፣ ብኣካል ከይትረኽብዎም፣ ከይትጽግዎም ወይ ንሳቶም (ደቆም) ናይ ቤተሰብ ኣባሎ ጉድኣት ንከዮብጽሑ ዝኽልክል ይኸውን። እቲ ውልቀ ሰብ ናይ ሓለዋ ትእዛዝ ዝተሓለፈ እንተድኣከይኑ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ንክውዕል ንፖሊስ ክትሕብሩ ይኽእሉ። ናይ ሓለዋ ትእዛዝ ንምርከብ ምልክትኦም ኣብ ኣብያተ ፍርዲ፣ መደበር ፖሊስ፣ ናይ ኣዋልድ መዕቕቢታት ከምኡውን ናይ ሕገ ኣገልግሎታት መውሃቢ ቢሮታት ክቅርቡ ይኽእሉ። መጥቓዕቱ ዝፈጸም ግለሰብ ናይ ገበን

ክሲ ኣብ ልዕሊኦም እንተድኣቀረቡ፣ ናይ ነባርነት ወይ ናይ ዜግነት ኩነታት ከይገደቦም ጠባቢታት ናይ ምርከብ፣ ጠባቢታት ኣብ ዘይህልዉሉ መልሲ ዘይምሃብ ከምኡውን ባዕሎም ናይ ምክልኻል መሰል ይህልዎም። እዚ ዓይነት ኩነታት ከጋጥሞም ከሎ ናይ ነባርነት (ኢሚግሬሽን) ጉዳያት ከምኡውን ናይ ገበን ጉዳያት ዝሕዙ ጠባቢታት ከማኽሩ ኣለዎም።

ዘቤታዊ ጥቕዓት ወይ ጸታዊ ትንኮሳ ንዝበጸሑም ጉዳኣት ኣብ ሃገረ ኣሜሪካ ዝወሃቡ ኣገልግሎታት እንታይ እዮም?

ኣብ ሃገረ ኣሜሪካ ናይ ገበን ተግባር ተጠቓዕቲ ዝኾኑ ሰባት ናይ ነባርነት ወይ ናይ ዜግነት ኩነታት ከይገደቦም ኣብ መንግስታዊን ዘይመንግስታዊን ትካላት ዝወሃቡ ናይ ምኽሪ ኣገልግሎት፣ ናይ ትርጉም፣ መዕቕቢ ህጹጽ ግዜ ከምኡውን ናይ ገንዘብ ድጋፍ ሓገዛት ክረኽቡ ይኽእሉ። ዝሰዕሩ ቁጽሪ ተሌፎኖት ንጥቕዓት ተጎዳኢቲ ካብ ክፍሊት ናጻ ዝኾነ ናይ 24 ሰዓት ሓገዝ ዝህቡ ሰብ ሞያ ዝርከቦም እዩ። በዞም ቁጽርታት እንተድኣደዊሎም ብቋንቋኦም ኣገልግሎት ዝህቡ ተርጎምቲ ይረኽቡ። ሰብ ሞያታት ኣብ ቀረብኦም ዘለዉ ካብ ክፍሊት ነጻ ዝኾነ ናይ ህጹጽ ግዜ መዕቕቢ፣ ሓገዝ ሕክምና፣ ናይ ምኽሪ ከምኡውን ናይ ሕገ ኣገልግሎት ክረኽቡሉ ዝኽእሉ ቦታ ይሕብርዎም።

ብሄራዊ ዘቤታዊ ጥቕዓት መሓበሪ (ሆቲ ላይን) ስልኪ: 1-800-799-SAFE (1-800-799-7233) 1-800-787-3224 ድሕረ ገጽ: www.ndvh.org ብሄራዊ ጸታዊ ትንኮሳ መሓበሪ (ሆቲ ላይን) ስልኪ: 1-800-656-HOPE (1-800-656-4673) ድሕረ ገጽ: www.rainn.org ዝጠፍኡ ከምኡውን ንብዝበዛ ተቓላቲ ዝኾኑ ህጻናት ብሄራዊ

ማእከል ስልኪ 1-800-THE-LOST (1-800-843-5678) ድሕረ ገጽ: www.missingkids.com ናይ ገበን ፍጻሜ ጥቕዓት ብሄራዊ ማእከል ስልኪ: 1-800-FYI-CALL (1-800-394-2255) 1-800-211-7996 (TTY) ድሕረ ገጽ: www.ncvc.org መተሓሰቢ: ናይዞም ትካላት ተልእኾ ድሕንነት ከምኡውን ሓለዋ ዝተመልከተ ጥራይ እዩ።

ዘቤታዊ ጥቕዓት/ጸታዊ ትንኮሳ/ ናይ ካልእ ዓይነት ፍጻሜ ገበን ተጎዳኢ እንተድኣከይነ እንታይ ዓይነት ናይ ነባርነት (ኢሚግሬሽን) ኣማራጺታት ይህልዉን?

ናይ ነባርነት ሕቶ ዘቅረቡ ከምኡውን ዘቤታዊ ጥቕዓት፣ ጸታዊ ትንኮሳ ወይ ናይ ወንጀል ተግባር ተጎዳኢቲ ዝኾነ ግለሰባት ንባዕሎም ወይ ንደቆም ናይ ነባርነት ሕቶ ብሰለስተ ዓይነት መንገድታት ክቀርቡ ይኽእሉ። እዚ ድማ ዘቅረብዎ ሕቶ ምስጢራውነቱ ዝተሓለወ ይኸውን፡

ስለዚ ጉድኣት ዘብጽሑሎም ወይ ወንጀል ዝፈጸመ ወይ ናይ ቤተሰብ ኣባሎም ወሲኹ ዝኾነ ሰብ ብዛዕባ ዘቅረብዎ ሕቶ ንክፈልጡ ኣይግበርን። ሕቶታ ክቀርቡሎም ዝኽእሉ ሰለስተ ኣማራጺታት ዝሰዕሩ እዮም፡-

- ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝበጸሑ መጥቓዕቲ ብዝዳንዮ ሕገ (VAWA) ሕጋዊ ነባርነት ንምርከብ ዝቀርብ ናይ ውልቁ ምልክታ
- ናይ ነባርነት ምልክታ ክልከላ ስረዛ ኣብ (VAWA)
- ንተግባር ገበን ተጠቓዕቲ ዝቀርብ ምልክታ

መርዓ መሰረት ዝገበረ ናይ ነባርነት ፍቓድ ናይ ምርከብ ከይዲ እንታይ ይመስል?

መርዓ መሰረት ዝገበረ ናይ ነባርነት ፍቓድ ናይ ምርከብ ከይዲ ዝተፈላለዩ ከይድታት ሓሊፉ ዝወሃብ እዩ። እዚ

ከይዲ ናብ ኣሜሪካ ንምግግግ ብዝረኸባ ናይ ሺዛ ዓይነት ከምኡውን ብካልኣት ተተሓሳዢ ጉዳያት ዝተመስረተ ይኸውን። ካብዚ ንታሕቲ ብዛዕባ ዓይነታት ሺዛ ከምኡውን ንሶም ዘለዎም ሕጋዊ መሰላት ጥቕልል ዝበለ ሓበሬታ ይረኽቡ።

ኬ-1(ካብ ነባርነት ወጻኢ ዘሎ ኩነታት- ናይ ኣሜሪካ ዜጋ ሕጹይ ዝኾነ ሰብ)- በዚ ዓይነት ሺዛ ናይ ነባርነት ኣመልካቲ ምስ ዝኾኑ ኣሜሪካዊ ሕጹያት ናብ ኣሜሪካ ቅድሚ ምእታዎም ወይ ድሕሪ ምእታዎም ኣብ ዘለዉ 90 መዓልታት መርዓ ክፍጽሙ ኣለዎም። መርዓ ድሕሪ ምፍጻም ናይ ነባርነት ሕቶ ምስ ዘቅረበሎም ኣሜሪካዊ ዓርኮም ብምኻን ናይ ስሩዕ ነባርነት ምልክታ ወይ ናይ ነባርነት ኩነታ መስተኻኽሊ (FORM I-865) ክቅርቡ ኣለዎም። ዘቅረብዎ ምልክታ ተቀባልነት እንተድኣረኺቡናይ ነባርነት ኩነታ ካብ ኬ ናብ ብኩነታት ዝተመስረተ ስሩዕ ነባርነት ይቅየር። እዚ ብኩነታት ዝተመስረተ ናይ ነባርነት ኩነታ ንክልተ ዓመት ዝጸንሕ ይኸውን።

ናይ ኬ-1 ሺዛ ምስ ዘመልከተሎም ኣሜሪካዊ ውልቀ ሰብ መርዓ ከይፈጸሙ ኣብ ሃገረ ኣሜሪካ እንተድኣጸኒሑም ወይ ምስ ካልእ ሰብ እንተድኣተመርዕዮም ናይ ሺዛ ቅድመ ኩነታት ዝተሓለለፉ ብምኻን ዝኾነ ይኹን ናይ ነባርነት ሕጋዊ ፍልጠት ኣይህልዎምን።

ብተወሰኺ ካብ ሃገረ ኣሜሪካ ክለቁ ዝገብር ሕጊ ክኸፈቶመር ከምኡውን ካልኣት ዓይነት መቅጻዕቲ ክቅመጡሎም ይኽእሉ።

ኬ-3 (ካብ ነባርነት ወጻኢ ዘሎ ኩነታት- ናይ ኣሜሪካዊ ዜጋ ሰብኣይ/ሰበይቲ ንዝኾነ ሰብ) - እዚ ዓይነት ናይ ሺዛ ፍቓድ እንተድኣሃልይዎም ናይ ቤተሰብ ሺዛ ምልክትኦም (ኣይ-130) ፍቓድ ክሰብ ዝረኽቡ ብግዚያዊነት ናብ

ኣሜሪካ ክኣትዉ ይኽእሉ። ናይ ቤተሰብ ሺዛ (ፍቓድ) ምልክትኦም ተቀባልነት እንተድኣረኺቡ ስሩዕ ናይ ነባርነት ፍቓድ (ግሪን ካርዲ) ክረኽቡ ይኽእሉ። ነዚ ውን ናይ ስሩዕ ነባርነት ምልክታ ወይ ናይ ነባርነት ኩነታት መስተኻኽሊ (ቅጥዒ 1-485) ክቀርብ ኣለዎም።

ካብዚ ወጻኢ ዘለዉ መርዓ መሰረት ዝገበሩ ናይ ነባርነት ሕቶ ዘቅረቡ ኣመልክትቲ ኣብ ኣሜሪካ ቆንሶላ ቤት ጽሕፈት ዝተዋህቦ ሓበሬታ ክርእዩ ይግባእ። ተወሳኺ ሓበሬታ በዚ ዝስዕብ ድሕሪ ገጽ ክረኽቡ ይኽእሉ። <http://www.uscis.gov>

ምስ መርዓ ዝተተሓሳዘ ዝፍጸሙ ምትላላት ዝቅመጡ መቅጻዕቲ እንታይ እዮም?

ምስ መርዓ ዝተተሓሳዘ ምትላል ዝፍጸሙ ናይ ነባርነት ኣመልክትቲ ኣሜሪካ ንክለቁ ሕጋዊ ስጉምቲ ክውሰዱም ይኽእሉ።

ብተወሰኺ ዝኾነ ዓይነት ናይ ኣሜሪካ ሺዛ ሕቶ ኣብ መጻኢ እንተድኣኣቅረቡም ክንጸግ ይኽእሉ። ምስ መርዓ ዝተተሓሳዘ ምትላል ገበነኛ (ጥፍኣተኛ) ኮይኑ ምርካብ ክሰብ 5 ዓመት ዝበጽሕ ማእሰርትን ክሰብ 250,000 ኣሜሪካ ዶላር ይቅጻዕ።

ኣሜሪካዊ ዜጋ ምስ ዝኾነ ሰብ መርዓ እንተድኣፈጸሙ ዝረኽቡ ናይ ነባርነት ኩነታት እንታይ እዮ?

ስሩዕ ነባርነት ምልክትኦም (ቅጥዒ ኣይ-485) ተቀባሊ ኮይኑ መርዕኦም ካብ ክልተ ዓመት ዝወሓደ ግዜ ዝጸንሑ እንተድኣኮይኑ ካብ ኣሜሪካ ናይ ኢሚግሬሽን ቤት ጽሕፈት (USCIS) ግዚያዊ (ኣብ ኩነታቶም ዝተመርኮሰ) ናይ መንበሪ ፍቓድ ይረኽቡ። እዚ ፍቓድ ክልተ ዓመት ንክመልኦ 90 መዓልታት ምስ ተረፎ ንስኹምን በዓል ቤትኩምን ብሓባር ኣብ መንበሪ ፍቓድ ዘሎ ናይ ኩነታት

ገደብ ንክልዓል ከመልክቱ ኣለዎም። ነዚ ድማ መርዓ ብንጹህ ሕልና ዝተፈጸመ ምኽኑ ከምኡውን ሕጋዊ ተቀባልነት ከም ዘለዎ ከረጋግጹ ኣለዎም። ኣብ መንበሪ ፍቓዶም ዘሎ ናይ ኩነታት ገደብ ድሕሪ ምልዓሉ ኣብ ኣሜሪካዊ ዓርኮም መሰረት ዘይገበረ ናይ ባዕሎም ስሩዕ ናይ ነባርነት ፍቓድ ይህልዎም።

ናይ ስሩዕ መደበኛ መመልከቲኦም (ቅጥዒ ኣይ-485) ቅቡል ኮይኑ መርዕኦም ካብ 2 ዓመት ንላዕሊ ዝጸንሑ እንተድኣኮይኑ ናይ ስሩዕ መንበሪ ፍቓድ ይወሃቡም። እዚ ፍቓድ ምስ ረኽቡ ናይ ነባርነት ኩነታቶም ብኣሜሪካዊ ዓርኮም መሰረት ዝገበረ ምኽኑ ጠጠው ዮብል።

ብኩነታት ዝተመስረተ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዘለዎም ነበርቲ ብፍቓዶም ዘሎ ኩነታት ክለዓለሎም ምስ በዓልቤቶም ብሓባር ከመልክቱ ከም ዘለዎም ዘቀምጡ ድንጋገ ሕጊ ክለዓለሎም (ተፈጻሚ ከይከውን) ፍቓድ ክሓቱሎም ዝኽእሉ 3 ኣማራጺታት ኣለዉ። እዚኣቶም ድማ:-

1. ናይ ኩነታት ምልዓል ከቢድ ሽግር ዘብጽሕ እንተድኣኮይኑ ወይ
2. ካብ ሞት ወጻኢ ብዘለዉ ምኽንያት መርዓ እንተድኣፈረሱ ከምኡውን እቲ ኣመልካቲ በቲ ኩነታት ዘለዎ ገደብ ብግዚኡ ክለዓል ሕቶ እንተድኣኣቅረቡ (ምልክትኦም ብግቡእ ግዜ ብዘይምቅራብ ጥፍኣተኛ እንተዘይኮነ) ወይ
3. ኣብ ግዜ መርዓ ኣሜሪካዊ ዜግነት ወይ ናይ ስሩዕ ነባርነት ፍቓድ ዘለዎ ተመርዓዊ ብኩነታት ዝተመስረተ ናይ ነባርነት ፍቓድ ዘለዎ ዓርኪ ጉድኣት ወይ ናይ ጭካነ ተግባር እንተድኣፈጸሙ

ሰለስተኛውም ናይ ደለዓለለይ ሕቶታት ክቀርቡ ዘለዎም ኣብ (ቅጥዒ ኣይ-751) እዩ። ብተወሳኺ እቲ መርዓ ብንጽህ ሕልና ዝተፈጸመ ከም ዝኾነ ከም ዘይተታለለ ከረጋግጽ ኣለዎ።

ናይ ወጻኢ ሃገር ዜጋ ንዝኾነ ከምኡውን ኣሜሪካ ሕጹይ ወይ መርዓዊ ወይ መርዓት ዘለዎም ውልቀሰባት ከምኡውን ደቆም መሰላቶም ብኸመይ ከም ዝኸበር ተወሳኺ ሓበሬት ከመይ ጌሮም ይረኽቡ።

ከም ናይ ኣውሮጳ ኣቆጻጽራ ብ2005 ዝጸደቀ ዓለም ለኽ ናይ መርዓ ኣራኽቢ መተሓዳሪ ሕገ (IMBRA) መርዓ መሰረት ዝገበረ ናይ ነባርነት መመልከቲ ኪደት ናይ ወጻኢ ሃገር ዜግነት ዘለዎም ናይ ኣሜሪካዊ ዜጋ ሕጹይ ወይ ዓርኪ ጥቕሚ ምሕላው ከም ዘለዎ ይቀምጥ። ከምኡውን መንግስቲ ኣሜሪካ ናይ ወጻኢ ሃገር ዜጋ መርዓ መሰረት ዝገበረ ናይ ነባርነት ኣመልከትቲ ናይ ሺዛ ሕትኦም ዝቀረበሎም ኣሜሪካዊ ዓርኮም ናይ ጥቕዓት ተጎዳእቲ ከይኮኑ ዝረድኡ ሓበሬታታት ክህቡ ይሓትት። ናይዚ ምኽንያት ብሕጹይነት ወይ ብመርዓ ናብ ኣሜሪካ ንነባርነት ዝኾኑ ውልቀሰባት ናይ ኣሜሪካ ሕግታት ብእኹል ኩነታት ስለዘይፈልጡ ከምኡውን ብዘቤታዊ ጥቕዓት ከይበጽሑም ዝከለኸል ቤተሰብ ወይ ዓርኪ ኣብ ቀረብኦም ስለዘይህሉ እዩ። ነዚ ድማ እቲ ሕገ እዚ በራሪ ወረቀት ብጽሑፍ ንክዝርጋሕን ኣብ ውሽጢ ብኣሜሪካ ሃገር ንሳቶም ካብ ጥቕዓት ዝከለኸሉ ሕግታት ኣገልግሎታት ዝርዝር ሓበሬታ ክህቡ ይእዝዙ። ብተወሳኺ እቲ ሕገ ኣሜሪካዊ ዓርኮም ተደጋጋሚ ዝኾነ ናይ ገበን ታሪኽ ንዕኡም ዘቅርቦ ናይ ሕጹይነት ሺዛ መመልከቲ ክንጸግ ይድንግግ። ምስዚ ዝተተሓሓዘ ሕጹይዮም ዘቅርቦ ናይ ሺዛ ድጋፍ (Sponsorship) ቅዳሕ ምልክታ ከምኡውን ናይ ገበን ታሪኽ ኩነታቶም ሓበሬታ ንዕኡም ክበጽሕ ይእዝዙ።

ዓለም ለኽ መርዓ ኣራኽቢ ዝተመልከቱ ጉዳያት ብመንግስቲ ኣሜሪካ ብኸመይ ይግልገሉ?

መርዓ ዝፍጸም ብመርዓ ኣራኽቢ ትካል እንተድኣከይኑ እቲ ትካል ኣድራሽኡም ንኣሜሪካዊ ዓሚል ቅድሚ ምሃቡ ናቶም ፍቓድ ምርካብን ብዛዕባ ውልቀሰቡ ናይ ገበን ካልኣት ጉዳያት ዝርዝር ሓበሬታ ክህቡ ኣለዎ። ትሕቲ 18 ዓመት እንተድኣከይኖም እዚ ትካል ዝኾነ ይኹን ናይ መርዓ ምርኽኻብ ስራሕ ምስኡም ክፍጽም ኣይክእልን።

ብዛዕባ ኣሜሪካዊ ዜጋ ሕጹይ ወይ በዓል ቤተይ ዝበጽሑ ናይ ገበን ታሪኽ ሓበሬታ በይኑ ናይ ሕጹይነት/ናይ መርዓ ውሳኔ ንምግባር እኹል እዩ?

ናይ መርዓ ኣራኽቢ ትካል ዘቅርቡሎም ናይ ገበን ታሪኽ ማህደር ዝዳሉ ካብ ዝተፈለለዩ ናይ መንግስቲ ትካላት ዝተኣከበ ሓበሬታ ከምኡውን ዓማዊል ብነባርነት ምልክታ ብዘሰፈርዎ ሓበሬታ መሰረት እዩ። መንግስቲ ኣሜሪካ ናይ ኢሚግሬሽን ቤት ዕዮ (USCIS) ኣብ መላእ ኣሜሪካ ዝተፈጸሙ ናይ ገበን ተግባራት ሓበሬታ (Database Access) ከይህልዎ ይኸእል። ብተወሳኺ ኣሜሪካ ሕጹይ ወይ ዓርኮም ብሕገ ዘይተፈልጠ (ዘይተረጋገጸ) ጥቕዓት ናይ ምፍጻም ታሪኽ ክህልዎ ይኸእል። ስለዚ ዝበጽሑም ናይ ገበን ታሪኽ ማህደር ዝተማልኡን ብቁዕን ዘይክኸውን ይኸእል። ናይ መርዓ ኣራኽቢ መተሓዳሪ ሕገ ቀንዲ ዕላማ ኣድላይ ሓበሬታ ምቅራብ ጥራይ ከይኑ ናይ መርዓ/ሕጻ ርክብ ንውሕስነቶም ዘደስግእ ምኽኑ ምውሳኔ ናይ ባዕሎም ሓላፍነት እዩ።

ብኣሜሪካዊ ሕጹይ/በዓልቤት ዘቤታዊ ጥቕዓት ዝበጽሑ ሰብ ዘይሕጋዊ ዝውውር ሰብ ጥቕዕ ክኸውን ይኸእል።

ሓይ ሰብ ካብ ዘቤታዊ ጥቕዓት ብተወሰኺ ዘይሕጋዊ ናይ ሰብ ዝውውር ዝመሰሉ ካልኣት ብዝበዛታት ተቃላዒ ክኸውን ይኸእል። እዚ ድማ ግዴታዊ ናይ ጉልበት ስራሕ ምስራሕ ወይ ብትርፌ ንግዲ ዝተመስረተ ጸታዊ ተግባራት ተጠቓሚ ምኽን ይጠቓልል።

ሕጋዊ ናይ ሰባት ዝውውር ጉዳይ ብዝምልከት ድጋፋት በዞም ዝስዕቡ ኣድራሻታት ክረኽቡ ይኸእሉ።

1. ብሂራዊ ዘይሕጋዊ ናይ ሰባት ዝውውር ሓበሬታ ማእከል ስልኪ 1-888-373-7888 (ኣብ ሸውዓቲኦም ናይ ሰሙኑ መዓልታት ን24 ሰዓታት) ድሕረ ገጽ www.acf.hhs.gov/trafficking
2. ዘይሕጋዊ ናይ ሰባት ዝውውር ከምኡውን ናይ ስራሕተኛታት ብዝበዛ መፍለጢ ግብረ ሓይሊ ናይ ኣሜሪካ ፍትሕ ቤት ዕዮ ስልኪ 1-888-428-7581 (ካብ ሰኑይ ክሰብ ዓርቢ ንግሆ ካብ 3:00-11:00) ድሕረ ገጽ www.usdoj.gov/crt/crim/tpwetf.php

ተወሳኺ ሓበሬታ ብድሕረ ገጽትና ወይ ቀጺሉ ብዘሉ ካብ ክፍሊት ነጻ ቁጽረ ብምድዋል ክረኽቡ ይኸእሉ። USCIS ሓፈሻዊ ሓበሬታ- ካብ ክፍሊት ነጻ ናይ ስልኪ መስመር (ኣብ ሃገረ ኣሜሪካ) 1-800-870-3676 ወይ ድሕረ ገጽና <http://www.uscis.gov> ኢሎም ይርከቡ።